

OPPLAND BONDELAG

Næringspolitisk
Postboks 9354 Grønland
0135 OSLO
Norge

Att.: Anja Fyksen Lillehaug

Ola Råbøl
95174046

12.11.2015

15/00615-36

24.08.2015

Løsdriftskravet 2024 - Høringssvar fra Oppland Bondelag

Vi viser til deres brev av 24.08 om saken.

Oppland Bondelag har behandlet saken i to styremøter, og derimellom har lokallagene vært invitert til å komme med innspill. I tillegg har saken vært diskutert på mange lokallagsårsmøter i fylket.

Norges Bondelag skriver innledningsvis at de vil arbeid for virkemidler som ivaretar behovet for å opprettholde produksjonsfordelingen i melkeproduksjon, og sikre en produksjonsstruktur som gjør det mulig å utnytte norske fôrressurser. Oppland Bondelag mener disse to elementene er de viktigste pilarene i arbeidet med saken.

Vi har stilt lokallagene fem spørsmål vi mener det er viktig å få svar på, og i uttalelsen svarer også fylkeslaget på disse:

1. Hvordan sikrer vi at driftsenhetene i storfeproduksjonen (både mjølk og kjøtt) er tilpasset ressursgrunnlaget framover?
2. Hvilke tiltak tror dere vil være de mest effektive for å øke takten på omlegging til løsdrift?
3. Hvordan bør BU-midlene prioriteres framover med tanke på investeringsbehovet i landbruket generelt og løsdriftskravet spesielt?
4. Kravet om løsdrift er basert på dyrevelferdsmessige hensyn. Å be om utvidelse av tidsrammen for ”unntaksfjøs” kan by på omdømmemessige utfordringer. Hva mener dere bør gjøres med denne utfordringen?
5. Andre ting dere mener er viktig å viderefremde til Norges Bondelag vedrørende denne saken.

Ressursgrunnlaget

Bortsett fra flatbygdene ved Mjøsa, består Oppland stort sett av grasareal og utmark. Det ligger dermed godt til rette for mjølk- og grovfôrbasert kjøttproduksjon. Skal vi fortsatt ha et landbruk i hele landet og øke matproduksjonen, må disse arealene utnyttes i større grad enn i dag. Klarer vi ikke det, vil vi få en sentralisering i mjølkeproduksjonen.

Bondelagets Servicekontor AS

Kirkegata 70
2609 LILLEHAMMER
Oppland Bondelag
Bondelagets Servicekontor AS

Skogbrukets Hus, Kirkegata 70
2609 LILLEHAMMER
939678670
985063001 MVA

61051800

8101.05.12891
8101.05. 91392

oppland@bondelaget.no

Internett:
<http://www.bondelaget.no/oppland/>

Vår dato Vår referanse
12.11.2015 15/00615-36

I Gudbrandsdalen satser nå meierisektoren stort, både i Tine og i Q. Klarer vi ikke å forsyne disse anleggene med mjølk, vil det gi store negative ringvirkninger.

Vi har allerede mye transport av fôr og gjødsel i landbruket. For at ikke dette skal eskalere, må driftsenhetene tilpasses arealgrunnlaget. Det må være lønnsomt å produsere mjølk og kjøtt på små og mellomstore enheter i alle deler av fylket, og det må gis investeringsvirkemidler til fjøs i alle størrelser.

Rådgiver og selgerkorpset må skoles og bevisstgjøres til å bli flinkere på råd og salg av utstyr/bygg til små og mellomstore enheter.

Hva kan gjøres for å øke takten på omlegging?

Investeringsvirkemidler øremerket mjølk- og storfekjøttprodusenter med båsfjøs kan være en løsning. Vi ser imidlertid at investeringsbehovet i landbruket er mye større enn potten vi har i dag. En øremerking vil derfor måtte komme som ekstraordinære virkemidler slik også Norges Bondelag nevner som aktuelt i sitt notat.

Et annet tiltak kan være økt fokus på rådgivere og selger som nevnt i avsnittet over. En arena for erfaringsutveksling samt kjøp og salg av brukt utstyr kan også være aktuelt.

BU-midler og prioritering

I og med at vi har for lite midler i dag, må en prioritering av løsdriftskravet følges opp med ekstraordinære midler slik som nevnt i avsnittet over.

En annen utfordring er kapasiteten i byggebransjen. Vi er sterkt i tvil om det i det hele tatt er praktisk mulig å innfri kravet innen 2024.

Dyrevelferd og omdømme

Løsdriftskravet er basert på dyrevelferdshensyn. Blant våre medlemmer, er det noe delte meninger om dette er riktig. Dyrestellet er det aller viktigste for dyrevelferden, og det finnes både god og dårlig dyrevelferd i båsfjøs og i løsdriftsfjøs.

Vi ser at det likevel vil kunne by på omdømmemessige utfordringer, både ut fra dyrevelferd, men også ut fra at kravet har vært kjent i over 10 år. Så er spørsmålet om dette skal overstyre de konsekvensene som kravet vil medføre; faren for at mange mjølke- og kjøttprodusenter vil slutte og produksjonen vil reduseres. Vi har allerede et stort underskudd av storfekjøtt, og dette vil kunne bli et enda større problem i tillegg til at vi kan få for lite mjølk.

Andre kommentarer

Etter det vi er kjent med, gir EU-regelverket rom for unntak for mindre besetninger. Vi kjenner også til at det i Sverige ikke er noe krav om at driftsbygninger som har vært i drift tidligere enn 2010 må bygges om.

I notatet til Norges Bondelag står det at en overgangsordning basert på størrelse på besetning må tas på politisk nivå. Er det riktig at EU-regelverket åpner for dette, må det tas en diskusjon på politisk nivå.

Vår dato	Vår referanse
12.11.2015	15/00615-36

Det er kommet mange innspill på om vi skal be om varig unntak, utsatt frist eller jobbe for den fristen som er satt. **Et moment som er viktig her er at alle husdyrbygninger etter hvert vil måtte bygges om eller det blir bygget nytt. Ingen nye bygg eller store ombygginger vil godkjennes med båser. Ut fra det vil omlegging til løsdrift komme av seg sjøl uten at det er ligger et bestemt årstall til grunn.** Hvis kravet om 2024 blir stående uten noen form for unntak for mindre besetninger, tror Oppland Bondelag at vi vil få et ras i mjølkeproduksjonen på små og mellomstore bruk.

Vi mener det er viktig å få en rask avklaring i saken for å unngå usikkerhet.

Vi er kjent med at Agri Analyse vil sette i gang et prosjekt ”Løsdrift i dag og i 2024 – når vi fram i tide”, der de ønsker å bruke Oppland som case. Vi er spente på hva som vil komme fram av framtidsbilde for vårt fylke der.

Ut fra det vi vet i dag, vil Oppland Bondelag foreslå følgende:

- Årstallet blir fjernet, men det blir et krav om løsdrift ved nybygg, ombygging, utvidelse og større vedlikehold av bygninger, uansett størrelse
- Strengere krav til lufting/beiting for dyr i båsfjøs
- Tiltak med tanke på skolering av rådgivere/selgere og skape arenaer for erfaringsutveksling og kjøp/salg av brukt utstyr
- Ut fra en plan for videre arbeid, utarbeider Norges Bondelag en kommunikasjonsstrategi i forhold til omdømme

Trond Ellingsbø
Styreleder

Elektronisk godkjent, uten underskrift

Ola Råbøl